บทที่ ๒

ภูมิหลังของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนในประเทศไทย

ในบรรดาแวดวงวรรณกรรมปัจจุบัน มีวรรณกรรมหลากหลายชนิดหลากหลายประเภทด้วยกัน แต่อาจกล่าวได้ว่า นับตั้งแต่มีการกำเนิดนวนิยายเมื่อต้นศตวรรษที่ ๑๘ มาจนถึงปัจจุบัน นวนิยายยังคงเป็นวรรณกรรมที่ได้รับความสนใจและความนิยมสูงสุดจากกลุ่มผู้อ่าน กลุ่มนักเขียน และนักวิชาการอยู่นั่นเอง

จวบจนถึงปัจจุบัน นวนิยายไทยได้มีการพัฒนาในหลายๆด้าน จากเรื่องแปลหรือเรื่องดัดแปลงมาเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นเอง ซึ่งมีเนื้อหาที่หลากหลาย แนวคิดที่แยบคาย รวมไปถึงกลวิธีนำเสนอที่แตกต่างออกไปตามแต่นักเขียนแต่ละคนจะเลือกสรรหรือสร้างสรรค์ขึ้น จากเนื้อหาที่หลากหลายของนวนิยาย ทำให้สามารถจำแนกนวนิยายตามเนื้อเรื่องได้มากมายหลายประเภทด้วยกัน ทั้งแนวรัก แนวผจญภัย แนวสืบสวนสอบสวน แนวอิงประวัติศาสตร์ แนวตลกขบขัน ฯลฯ ซึ่งจะเห็นได้ว่านวนิยายในประเภทสืบสวนสอบสวนนั้น มีกำเนิดมานานแล้วนับตั้งแต่ยุคเริ่มแรกที่มีนวนิยายเข้ามาในประเทศไทย และจนกระทั่งปัจจุบันก็ยังคงมีนวนิยายแนวนี้ปรากฏให้เห็นอยู่อย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษานวนิยายสืบสวนสอบสวน ซึ่งในบทนี้จะศึกษาลักษณะของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนและศึกษาประวัติความเป็นมาของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนของไทยตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน

เมื่อจะศึกษาลักษณะของนวนิยายสืบสวนสอบสวน จึงจำเป็นที่จะต้องมีการจำกัดความของคำว่า นวนิยาย และ การสืบสวนสอบสวน ให้ชัดเจน เพื่อใช้กำหนดลักษณะของข้อมูลนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนที่จะนำมาศึกษานั่นเอง ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้าพบว่า มีผู้ให้คำจำกัดความของคำว่า นวนิยาย และ การสืบสวนสอบสวน หรือ คำที่เกี่ยวเนื่องกับการสืบสวนสอบสวน อยู่มากมายด้วยกัน

๒.๑ คำจำกัดความของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน

การที่จะกำหนดคำจำกัดความของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนนั้น จำเป็นต้องศึกษาถึงองค์ประกอบของคำว่า นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน ซึ่งได้แก่คำว่า นวนิยาย และ การสืบสวนสอบสวน ให้ชัดเจนเสียก่อน นอกจากนี้ยังต้องศึกษาถึงคำจำกัดความที่เกี่ยวข้องกับนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน ซึ่งก็คือคำว่า อาชญนิยายหรือนวนิยายนักสืบ (Detective Novel) ด้วย เนื่องจากเมื่อศึกษาแล้วจะพบว่า นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนนั้นมีลักษณะที่คล้ายกับประเภทนวนิยายที่แยกตามเนื้อเรื่องและมีผู้แบ่งไว้แล้วก่อนหน้านี้ที่เรียกว่า อาชญนิยายหรือนวนิยายนักสืบนั่นเอง

๒.๑.๑ คำจำกัดความของนวนิยาย

จากการศึกษาคำจำกัดความของคำว่านวนิยายนั้น พบว่ามีนักวิชาการและนักเขียนจำนวนมากที่ให้คำอธิบายไว้ต่างๆกัน ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๓๐: ๔๒๙) ให้ความหมายคำว่า "นวนิยาย" ใน **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน** ไว้ว่า

> เรื่องยาวที่แต่งขึ้นเป็นแบบร้อยแก้วจากชีวิตจริง นิทานพื้นบ้านพื้นเมือง จินตนาการ หรือ ประสบการณ์

เปลื้อง ณ นคร อธิบายความหมายของนวนิยายไว้ในหนังสือ **คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์** ไว้ว่า

> นวนิยาย เป็นเรื่องราวที่มีพฤติการณ์ต่อเนื่องกัน เรื่องราวเช่นนี้เป็นเรื่องที่สมมติแต่งขึ้น แต่อาจมีมูลความจริงแฝงอยู่ก็ได้ ความมุ่งหมายของนวนิยายก็เพื่อความเพลิดเพลิน แต่บางทีนักเขียนก็ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับเย้ยหยันเสียดแทง (Satire) แนะนำสั่งสอน หรือแสดงแนวคิดทางการเมืองและหลักธรรมต่างๆ หลักการเขียนนวนิยายคล้ายกับเรื่องสั้น แต่เรื่องสั้นนั้นเค้าโครงเรื่องต้องกระชับ มีพฤติการณ์อย่างเดียวโดยเฉพาะ และมีความยาวแค่ ๑,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ คำ ส่วนนวนิยายมีพฤติกรรมหลายอย่างเกี่ยวพันกัน ตัวละครจะมีกี่ตัวก็ได้ ความยาวนั้นตั้งแต่ ๔๐,๐๐๐ คำขึ้นไป

ส่วนวนิดา บำรุงไทย ให้คำจำกัดความของนวนิยายไว้ในหนังสือ **ศาสตร์และศิลป์แห่งนวนิยาย** ดังนี้

> นวนิยาย มีลักษณะเป็นเรื่องเล่าเช่นเดียวกับเรื่องเล่าประเภทนิทานหรือนิยาย ซึ่งนับเป็นเรื่องเล่าเก่าแก่ของสังคมโบราณ แต่เป็นการเล่าที่มีกลวิธีแบบใหม่ แปลกไปจากการเล่านิทานแต่เดิม และลักษณะสำคัญสุดของนวนิยายประการหนึ่งก็คือ เป็นเรื่องเล่าที่มุ่งถ่ายแบบหรือจำลองภาพชีวิตของมนุษย์อย่างคำนึงถึงความสมจริง คือ มีความสมเหตุสมผล เป็นไปได้เช่นเดียวกับชีวิตจริงๆ ของมนุษย์

สุพรรณี วราทร ได้ให้ความหมายของนวนิยายไว้ใน **ประวัติการประพันธ์นวนิยายตั้งแต่สมัยเริ่มแรกจนถึง พ.ศ.๒๔๗๕** ดังนี้

> นวนิยาย เป็นคำศัพท์ใหม่ในภาษาไทยที่คิดขึ้นสำหรับเรียกวรรณกรรมประเภทเรื่องสมมติหรือบันเทิงคดี (Fiction) ที่เป็นร้อยแก้วแบบพรรณนาโวหาร ซึ่งในภาษาไทยแต่เดิมเรียกว่า เรื่องอ่านเล่นหรือเรื่องประโลมโลก

นอกจากนี้ สุพรรณี วราทร ยังได้ยกคำจำกัดความของคำว่า นวนิยาย จากนักวิชาการชื่อ กิลเบิร์ต ไฮเอท (Gilbert Highet) จากหนังสือ Writers on Writing มาอธิบายเพิ่มเติมอีก ดังนี้

> นวนิยายเป็นเรื่องเล่าขนาดยาวที่เกี่ยวกับบุคคลที่ไม่มีตัวตนจริง นวนิยายเป็นทั้งเรื่องจริงและเรื่องเท็จ กล่าวคือ แม้ว่าบุคคลและพฤติกรรมต่างๆ จะไม่ได้เกิดขึ้นจริง แต่ตัวละครในนวนิยายนั้นก็เป็นที่ยอมรับว่าเป็นแบบฉบับของบุคคลที่มีชีวิตจริง และพฤติกรรมของตัวละครก็สอดคล้องกับลักษณะความเป็นไปที่ปรากฏขึ้นจริงในสถานที่และยุคสมัยนั้นๆ

สุพรรณี วราทร ยังได้สรุปความหมายของนวนิยายที่ กิลเบิร์ต ไฮเอท ได้กล่าวไว้ในหนังสือ People Place and Books อีกว่า "นวนิยาย" หมายถึง

> เรื่องเล่าร้อยแก้วแบบพรรณนาโวหาร หรือเรื่องเล่าที่สมมติขึ้นซึ่งมีความยาวเกินกว่า ๓๐,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ คำ

ส่วนวิภา กงกะนันท์ เสนานาญ ได้ให้ความหมายของนวนิยายในหนังสือ **กำเนิดนวนิยายในประเทศไทย** ตามที่ อี. เอ็ม ฟอสเตอร์ (E.M.Foster) ได้อธิบายไว้ใน Aspects of the Novel ว่า

> นวนิยายเป็นบันเทิงคดีร้อยแก้วรูปแบบหนึ่ง ที่ควรจะมีความยาวไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คำ ซึ่งผู้แต่งใช้สร้างเรื่องราวที่สมมติขึ้นให้ดูเป็นเรื่องจริงหรือเหมือนเรื่องจริง

ส่วนนักวิชาการอย่าง Goetz (๑๙๘๕:๑๒๕) ได้กล่าวถึงคำว่า "Novel" ใน "The New Encyclopedia Britannica" ไว้ว่า

> เป็นลักษณะเรื่องราวที่แต่งขึ้น โดยอาจจะอาศัยศิลปะหรือความชำนาญในการแต่ง โดยผ่านการเขียนออกมาเป็นถ้อยคำ ซึ่งอาจเพื่อเป็นการบอกเล่าเรื่องราว เล่าข้อเท็จจริง หรือเพื่อให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน หรืออาจจะทั้งสองอย่างก็ได้

ประทีป เหมือนนิล ได้อ้างคำอธิบายของนักวิชาการหลายท่าน เกี่ยวกับความหมายของนวนิยายไว้ในหนังสือ **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน** เช่น Anthony Trallope อธิบายไว้ว่า

> นวนิยายเป็นสิ่งที่แสดงภาพชีวิตคนสามัญซึ่งทำให้คล้ายชีวิตจริง ด้วยการสอดแทรกอารมณ์และทำให้น่าอ่าน โดยแทรกเหตุการณ์สะเทือนอารมณ์ นวนิยายควรแสดงภาพชีวิตจริงซึ่งมิใช่ภาพของบุคคลซึ่งเป็นที่รู้จัก หรือเป็นบุคคลซึ่งผู้แต่งรู้จัก แต่เป็นตัวละครที่ผู้แต่งสร้างขึ้น โดยกำหนดให้มีลักษณะต่างๆของมนุษย์อันเป็นที่รู้จักกันดี

นอกจากนี้ ประทีป เหมือนนิล ยังได้อ้างคำอธิบายจาก Cassel's Encyclopedia of World Literature ที่ให้คำนิยามว่า

> นวนิยายเป็นโครงแบบที่จำลองมาจากชีวิตจริง สามารถแสดงให้เห็นเหตุผลที่ปรุงแต่งชีวิตนั้นขึ้นตามหลักความจริงทั้งปวง มีการวิเคราะห์พฤติกรรมตามหลักจิตวิทยา

จากการศึกษาคำจำกัดความของนวนิยายจากนักวิชาการต่างๆข้างต้น พอจะให้ลักษณะของนวนิยายที่มีความแตกต่างจากงานเขียนประเภทอื่นๆได้ คือ จะต้องเป็นเรื่องเล่าร้อยแก้วที่ผู้เขียนสมมติขึ้นและมีโครงเรื่องที่แสดงวัตถุประสงค์และผลของเรื่องได้หลายอย่าง ส่วนมากจะประกอบด้วยโครงเรื่องใหญ่และโครงเรื่องย่อย นอกจากนี้ยังต้องมีขนาดยาว ไม่จำกัดความยาวสูงสุดแต่ควรจะไม่ต่ำกว่า ๔๐,๐๐๐ คำ ซึ่งจะทำให้นวนิยายมีความแตกต่างจากเรื่องสั้น นอกจากนี้นวนิยายสามารถมีตัวละครมากและมีฉากได้มาก มีองค์ประกอบของนวนิยายครบถ้วน มีการ

ถ่ายทอดอารมณ์ ความคิด ความรู้สึกของมนุษย์ได้อย่างสมจริง อีกทั้งยังสามารถเสนอเรื่องราวโดยใช้กลวิธีที่ทำให้คนอ่านเชื่อหรือคล้อยตามได้ว่าเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงและมีอยู่จริง

๒.๑.๒ คำจำกัดความของการสืบสวนสอบสวน

คำจำกัดความตรงตัวของคำว่าสืบสวนและสอบสวนนั้น มีผู้ให้คำจำกัดความไม่มากนัก จากการศึกษาพบว่ามีคำจำกัดความที่ชัดเจนที่สุด ได้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

ในหนังสือ **ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา** มาตรา ๒(๑๐) ได้กล่าวถึงความหมายของการสืบสวนไว้ว่า

> การสืบสวน หมายความถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด

ส่วนการสอบสวนนั้น ในมาตรา ๒(๑๑)ได้ให้คำจำกัดความ ดังนี้

> การสอบสวน หมายความถึง การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อที่จะเอาตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องลงโทษ

จากคำจำกัดความข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความหมายของการสืบสวนสอบสวนนั้นเน้นไปในทางหลักของนิติศาสตร์หรือกฎหมาย ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ การหาพยานและหลักฐานเพื่อมัดตัวผู้กระทำผิด การดำเนินการทางกฎหมายหรือกระบวนการยุติธรรม

แต่ในวงการวรรณกรรมนั้น ในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน การค้นหาหลักฐานเกี่ยวกับผู้กระทำผิด อาจไม่ได้มีลักษณะเช่นที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด มีทั้งที่ตัวละครเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีที่เป็นบุคคลธรรมดาก็มี ในส่วนของนวนิยายที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเกี่ยวข้องนั้นส่วนมากจึงมักเรียกว่า อาชญนิยาย เพราะมีอาชญากรรมเกิดขึ้น แต่ในนวนิยายบางเรื่องก็อาจไม่ได้มีอาชญากรรมเกิดขึ้นโดยตรงและไม่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเกี่ยวข้องโดยตรง ผู้ที่ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนจึงมีความหลากหลาย ไม่จำเป็นต้องเป็นตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รัฐหรือนักสืบเท่านั้น คนธรรมดาทั่วไปก็อาจเข้ามากระทำบทบาทสืบสวนสอบสวนได้ ดังนั้นถ้าจะกล่าวโดย

ภาพรวมแล้ว อาจกล่าวได้ว่านวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนมีหัวใจหลักอยู่ที่การค้นคว้าสืบหาคำตอบด้วยวิธีการต่างๆหรือหมายรวมถึงเรื่องทุกอย่างที่มีการสืบสวนสอบสวน โดยไม่จำกัดผู้กระทำหน้าที่สืบสวนสอบสวน

ด้วยเหตุที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้นในบทนี้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความหมายของอาชญนิยายหรือนวนิยายนักสืบเพิ่มเติม เนื่องจากอาชญนิยายหรือนวนิยายนักสืบนี้ มีลักษณะที่นักวิชาการและนักเขียนหลายท่านอธิบายความหมายว่าเกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนนั่นเอง

๒.๑.๓ อาชญนิยายหรือนวนิยายนักสืบ

ในแวดวงวรรณกรรมไม่ค่อยพบคำว่านวนิยายสืบสวนสอบสวนมากนัก ส่วนใหญ่มักเรียกว่า อาชญนิยาย หรือ นวนิยายนักสืบ ได้มีผู้ให้นิยามของคำว่า อาชญนิยาย หรือ นิยายนักสืบ หรือ นิยายสืบสวน ไว้อยู่หลากหลายคนด้วยกัน ทั้งจากนักวิชาการต่างประเทศและนักวิชาการในประเทศไทย ดังนี้

นักวิชาการต่างประเทศอย่าง มานูเอล คอมรอฟ (Manuel Komroff) ได้จำแนกนวนิยายตามเนื้อเรื่องออกเป็น ๑๕ ประเภท อาชญนิยายและเรื่องลึกลับ (Detective and Mystery) เป็นหนึ่งในนั้น ซึ่งเขาได้อธิบายความหมายว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับเรื่องคดีต่างๆที่ต้องมีการสืบสวน มีความลึกลับที่ต้องพิสูจน์

ส่วน **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมอังกฤษ-ไทย** อธิบายเกี่ยวกับ Detective Story ว่าหมายถึง

> เรื่องนักสืบ นวนิยายหรือเรื่องสั้นประเภทลึกลับ โดยมากเกี่ยวกับการฆาตกรรมซึ่งคลี่คลายด้วยฝีมือของนักสืบ องค์ประกอบพื้นฐานของเรื่องนักสืบได้แก่ อาชญากรรมที่ยังไม่คลี่คลาย ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ที่มักไม่ให้ความร่วมมือหรือไม่ฉลาด นักสืบซึ่งมักเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมแปลกๆ ผู้ช่วยนักสืบซึ่งจะช่วยสืบสวนข้อน่าสงสัยและเงื่อนงำบางประการที่ชวนติดตาม ผู้ต้องสงสัยซึ่งเหตุการณ์มัดตัวว่าเป็นผู้กระทำผิด และการแก้ปมปัญหาที่น่าตื่นเต้นและไม่มีใครคาดคิด ซึ่งนักสืบจะเป็นผู้เปิดเผยวิธีที่เขาค้นพบผู้กระทำผิด เรื่องนักสืบที่ดีต้องเป็นเรื่องที่สามารถคลี่คลายปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล

ซี.ฮิวจ์ ฮอลแมน และวิลเลียม ฮาร์มอน ยังได้กล่าวถึงลักษณะของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนไว้ในหนังสือ A Handbook to Literature เพิ่มเติมว่า

> นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอาชญากรรม โดยมากมักจะเป็นการฆาตกรรมซึ่งไม่รู้ตัวผู้กระทำผิด จากนั้นเรื่องราวจะคลี่คลายโดยนักสืบจะเป็นผู้พิจารณาและตีความเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามหลักเหตุผลและหลักฐาน

เครก ไรซ์ (Craig Rice) กล่าวไว้ในบทความ "It's a Mystery to Me" ไว้ว่า

> นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนมีลักษณะเหมือนกับนวนิยายประเภทอื่น ซึ่งจะต้องประกอบด้วยปมปัญหาและการคลี่คลายปมปัญหานั้น ในวรรณกรรมที่มีรูปแบบเฉพาะเช่นนี้ ปมปัญหาที่เกิดขึ้นมักจะเกิดจากคดีอาชญากรรม โดยเฉพาะการฆาตกรรม และการคลี่คลายปมปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นจะกระทำโดยนักสืบซึ่งอาจจะเป็นนักสืบอาชีพ หรือผู้ที่เข้ามาทำหน้าที่นักสืบด้วยความบังเอิญ และจะต้องเป็นผู้ที่เปิดเผยปมปริศนาทั้งหมดในตอนท้ายของเรื่องได้

ส่วน ซเวทาน โตโดรอฟ (Tzvetan Todorov) กล่าวไว้ในบทความเรื่อง "The Typology of Detective Fiction" ถึงลักษณะของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบคลาสสิคว่า

> ประกอบไปด้วยเนื้อเรื่องสองเรื่อง เรื่องแรกที่เกิดขึ้นคือเรื่องของอาชญากรรม โดยส่วนมากจะเป็นการฆาตกรรม เรื่องราวในส่วนนี้จะถูกปิดเป็นความลับรอให้นักสืบมาเปิดเผยในตอนจบ เรื่องที่สองคือเรื่องของการสืบสวนหาตัวผู้กระทำผิดซึ่งจะเริ่มต้นก็ต่อเมื่อเรื่องแรกได้เกิดขึ้นไปแล้ว ดังนั้นเหตุการณ์ซับซ้อน และความตายที่เกิดขึ้น จึงถูกสร้างขึ้นเพื่อให้มีการคลี่คลาย นักสืบจะต้องศึกษาจากข้อมูลต่างๆและใช้การสังเกตเพื่อพิจารณาหาคำตอบ โดยไม่ต้องออกไปเสี่ยงภัยหาตัวคนร้าย จึงไม่มีเหตุการณ์ร้ายแรงใดๆเกิดขึ้นกับนักสืบได้ ในที่สุดความลึกลับ ซ่อนเงื่อน ที่เกิดขึ้นตลอดเรื่องก็จะยุติหลังจากเรื่องราวต่างๆเปิดเผยโดยตัวนักสืบ โดยส่วนมากเพื่อนนัก สืบจะทำหน้าที่เป็นผู้จดบันทึกเรื่องราวเหล่านี้และมีบทบาทเป็นผู้เล่าเรื่องหลักในนวนิยาย

ส่วนนักวิชาการไทยอย่าง สุพรรณี วราทร ได้ให้คำจำกัดความของอาชญนิยาย ไว้ในหนังสือ **ประวัติการประพันธ์นวนิยายตั้งแต่สมัยเริ่มแรกจนถึง พ.ศ.๒๔๗๕** ดังนี้

> อาชญนิยาย เป็นนวนิยายที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการสืบสวนคดีต่างๆที่ต้องมีการพิสูจน์และหาหลักฐานประกอบการใช้ความสังเกตและไหวพริบ นวนิยายประเภทนี้สร้างความตื่นเต้นแก่ผู้อ่านด้วยการต่อสู้ การเสี่ยงชีวิต และความลึกลับต่างๆ นักประพันธ์ที่มีผู้นำผลงานมาแปลเป็นภาษาไทยในสมัยแรกได้แก่ เซอร์ อาเธอร์ โคแนน ดอยล์ มอริส เลอบลองค์ แซกซ์ โรห์เมอร์ และโรเบิร์ต เมอเรย์ ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการประพันธ์นวนิยายของไทยก็คือ เซอร์ อาเธอร์ โคแนน ดอยล์ และมอริส เลอบลองค์

ส่วน วนิดา บำรุงไทย ให้คำจำกัดความของนวนิยายสืบสวนไว้ในหนังสือ **ศาสตร์และศิลป์แห่งนวนิยาย** ดังนี้

> นวนิยายสืบสวน เป็นนวนิยายที่มีเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับความพยายามของผู้เชี่ยวชาญในการสืบสวน เช่น ตำรวจ นักสืบ ทั้งที่เป็นนักสืบอาชีพและนักสืบเชลยศักดิ์ที่จะคลี่คลายปมคดีอาชญากรรมเพื่อสืบหาตัวอาชญากร และโดยเหตุที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับอาชญากรรมนี้เอง บางทีจึงจัดรวมเข้ากับนวนิยายที่เรียกว่าอาชญนิยายหรือ นวนิยายอาชญากรรม

จากการศึกษาพบว่า นวนิยายสืบสวนสอบสวน เข้ามาในไทยตั้งแต่ระยะแรกของการมีนวนิยาย หากแต่ส่วนมากมักเรียกชื่อเฉพาะว่าอาชญนิยาย และในระยะต่อมาจึงมีการเรียกที่แตกต่างออกไปด้วย ได้แก่ นวนิยายนักสืบ อาชญนิยาย และ นวนิยายสืบสวน ซึ่งการเรียกว่าอาชญนิยายและนวนิยายนักสืบที่มีอาชญากรรมอย่างเห็นได้ชัด อาจเป็นการเรียกที่เฉพาะเจาะจงเกินไป ในนวนิยายของกิ่งฉัตรอาจกินความหมายอย่างอื่น บ่อยครั้งที่คนธรรมดาเป็นผู้สืบ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า นวนิยายบางเรื่องไม่มีอาชญากรรม หรือ นวนิยายบางเรื่องก็ไม่ได้ลงมือกระทำการสืบสวนโดยนักสืบ ดังนั้นแล้วจึงมุ่งเน้นไปที่กระบวนการสืบค้น ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของเรื่องประเภทนี้ ผู้วิจัยจึงขอกำหนดใช้คำว่านวนิยายสืบสวนสอบสวน ซึ่งเป็นกลางและครอบคลุมมากที่สุด

จากการศึกษาความหมายของการสืบสวนสอบสวนและอาชญนิยายหรือนวนิยายนักสืบจากองค์กรหรือนักวิชาการต่างๆที่ได้ให้คำอธิบายไว้แล้วนั้น สามารถสรุปได้ว่าลักษณะพื้นฐานของนวนิยายประเภทนี้ก็คือ

๑.มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนเพื่อคลี่คลายคดีต่างๆ หรือสืบเสาะค้นหาความจริงซึ่งเป็นเรื่องลึกลับหรือยังไม่กระจ่าง

๒.ตัวละครเอกของเรื่องเป็นผู้ดำเนินการสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง โดยอาจมีผู้ช่วยในการสืบค้นก็ได้ หรือตัวละครเอกมีบทบาทอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งเป็นต้นเหตุให้มูลความจริงเปิดเผยออกมา

๓.มีการคลี่คลายความลึกลับหรือเปิดเผยความจริงได้ในที่สุดของเรื่อง กระทำโดยการหาหลักฐานหรือพยานมาประกอบ หรือ เป็นต้นเหตุให้มูลความจริงเปิดเผยออกมาโดยความไม่ตั้งใจจะสืบโดยเฉพาะ

๔.ผู้กระทำผิดมักได้รับโทษอันควร ซึ่งอาจเป็นการรับโทษทางกฎหมายหรือการรับโทษแก่ตนเองทางร่างกายหรือจิตใจ

คุณสมบัติดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้สามารถสรุปถึงคำจำกัดความของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนที่กำหนดใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ดังนี้ คือ *นวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนเพื่อคลี่คลายคดีต่างๆ หรือสืบเสาะค้นหาความจริงซึ่งเป็นเรื่องลึกลับหรือยังไม่กระจ่าง โดยตัวละครเอกของเรื่องมักเป็นผู้ลงมือสืบค้นหรือเป็นต้นเหตุให้มูลความจริงเปิดเผย และในท้ายที่สุดแล้ว ผู้กระทำผิดมักได้รับโทษอันควรและสามารถคลี่คลายความลึกลับหรือเปิดเผยความจริงได้ ซึ่งนวนิยายประเภทนี้จะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบของนวนิยายอย่างครบถ้วน สามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความคิด หรือ เรื่องราวได้อย่างสมจริง*

๒.๒ พัฒนาการของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนในประเทศไทย

นวนิยายเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่ไทยได้รับแบบอย่างมาจากตะวันตก พร้อมๆกับการรับวัฒนธรรมอื่นๆของตะวันตกที่เข้ามาในไทยตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแห่งกรุงรัตนโกสินทร์เป็นต้นมา โดยเริ่มต้นจากการแปลและดัดแปลงนวนิยายของนักเขียนตะวันตก จนในที่สุดก็มีนักเขียนไทยริเริ่มแต่งนวนิยายขึ้นเอง ทำให้ปรากฏเป็นที่แพร่หลายทั้งนวนิยายของนักประพันธ์ไทยและนวนิยายแปลจากต่างประเทศดังที่เห็นในปัจจุบัน

บันเทิงคดีแต่เดิมของไทยนั้นเขียนเป็นร้อยกรอง โดยใช้เค้าโครงเรื่องจากชาดกและนิทานพื้นเมือง บันเทิงคดีร้อยแก้วในระยะแรกส่วนใหญ่เป็นการแปลจากภาษาอังกฤษโดยตรง ระยะต่อมาจึงใช้เพียงโครงเรื่องแล้วดัดแปลงตัวละครและฉากให้เป็นไทย เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงประเทศตามแบบตะวันตกในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เจ้านายและข้าราชการได้ไปศึกษาวิชาการในต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศอังกฤษมีคนไทยเข้าไปศึกษาเป็นจำนวนมาก บุคคลเหล่านี้ได้ถ่ายทอดบันเทิงคดีของตะวันตกมาเป็นภาษาไทยร้อยแก้ว แต่เป็นที่นิยมอ่านเฉพาะในหมู่ผู้ที่มีการศึกษาดีและในวงสังคมชั้นสูง ส่วนชาวบ้านยังคงนิยมอ่านกลอนอยู่เช่นเดิม

สำหรับในเมืองไทยนั้น รูปแบบของนวนิยายเข้ามาปรากฏในวรรณกรรมไทยเป็นครั้งแรกด้วยเรื่อง **ความพยาบาท** ซึ่งก่อให้เกิดความตื่นเต้นและเป็นที่สนใจของผู้อ่านเป็นอย่างมาก ทำให้เป็นเครื่องจูงใจให้ผู้ที่มีความรู้ภาษาต่างประเทศ และมีความสามารถในการประพันธ์ได้แปลนวนิยายเรื่องอื่นๆในเวลาต่อมาอีกเป็นอันมาก วรรณกรรมที่นำมาแปลส่วนใหญ่ในระยะแรกเป็นของอังกฤษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักแปลระยะแรกส่วนมากได้รับการศึกษาจากประเทศอังกฤษ จึงคุ้นเคยกับวรรณกรรมอังกฤษมากกว่าชาติอื่น แต่วรรณกรรมของฝรั่งเศสและอเมริกันก็มีปรากฏอยู่บ้าง

ต่อมาเมื่อมีการออกวารสารและหนังสือพิมพ์ จึงมีสารคดี บันเทิงคดี เรื่องแปล ตลอดจนร้อยกรองลงพิมพ์เผยแพร่มากขึ้น นักประพันธ์รุ่นแรกที่แต่งเรื่องบันเทิงคดีร้อยแก้วคือ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ และกลุ่มผู้ที่กลับจากต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี พระยาสุรินทราชา และ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามในสมัยรัชกาลที่ ๕ และรัชกาลที่ ๖ บันเทิงคดีร้อยแก้วประเภทนวนิยายของไทยก็ยังมีน้อยมาก เพิ่งเริ่มรุ่งเรืองขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๗ เป็นต้นมา

วิวัฒนาการของการประพันธ์ไทยเข้าสู่ยุคนวนิยายเป็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างช้าๆค่อยเป็นค่อยไป กล่าวคือในขณะที่มีวรรณกรรมในแบบแผนใหม่เข้ามาเผยแพร่ วรรณกรรมในแบบเก่าก็ยังคงมีอยู่ ต่อมาเมื่อการศึกษาของประชาชนดีขึ้น กิจการหนังสือพิมพ์ก็เจริญตามขึ้นด้วย มีวารสารที่ลงเรื่องอ่านเล่นแบบใหม่ที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตกเข้ามาแทนที่วรรณกรรมประเภทร้อยกรองและเรื่องจักรๆวงศ์ๆที่ค่อยๆลดความสำคัญลง ส่วนเรื่องอ่านเล่นแบบใหม่ก็ค่อยพัฒนาขึ้นจนเป็นนวนิยาย

ในส่วนของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนนั้น ทางตะวันตกมีจุดเริ่มต้นมาจากเรื่องสั้นชื่อ **"เดอะ เมอร์เดอร์ อิน เดอะ รู มอร์ก"** (The murder in the Rue Morgue) ของ เอ็ดการ์ อลันโป (Edgar Allan Poe) ในปี ค.ศ. ๑๘๔๑ แต่ก็ไม่มีชื่อเสียงโด่งดังเท่ากับนวนิยายชุด **เชอร์ลอค**

โฮล์มส์ (Sherlock Holmes) ของเซอร์อาเธอร์ โคแนน ดอยล์ (Sir Arthur Conan Doyle) ที่ตีพิมพ์ในปีค.ศ. ๑๘๘๗ (Loren D. Estleman คำนำใน Doyle ๑๙๘๖ : viii) ซึ่งเป็นนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนที่เกิดขึ้นในภายหลังเป็นเวลาถึง ๔๖ ปีและเป็นต้นแบบหนึ่งของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบคลาสสิคที่ได้รับความนิยมมาจนถึงปัจจุบัน

เมื่อการประพันธ์นวนิยายไทยซึ่งเริ่มต้นจากอิทธิพลของเรื่องแปลจากภาษาตะวันตกตั้งแต่รัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวดังกล่าวมาแล้วนั้น ได้เจริญรุ่งเรืองขึ้นในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และเจริญสูงสุดในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว สุพรรณี วราทร จึงแบ่งวิวัฒนาการของนวนิยายไทยตั้งแต่พ.ศ.๒๔๔๓ เป็นต้นมาจนถึงพ.ศ.๒๔๗๕ โดยแบ่งตามลักษณะการประพันธ์และเนื้อเรื่องได้สี่ระยะให้เห็นอย่างชัดเจน* ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนหรืออาชญนิยาย มีดังนี้

๑.การประพันธ์นวนิยายไทยระยะแรก ตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๔๓ ถึง พ.ศ.๒๔๕๓

ช่วงนี้อยู่ในตอนปลายสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว วรรณกรรมที่แพร่หลายที่สุดในยุคนี้คือ เรื่องสั้น และหนังสือประกอบภาพยนตร์ ส่วนนวนิยายนั้นหลังจากมีการแปลเรื่อง **ความพยาบาท** เมื่อ พ.ศ.๒๔๔๓ แล้ว ก็มีผู้แปลและแต่งเรื่องอื่นๆอีกในเวลาต่อมา เรื่องที่นิยมแต่งและแปลมีสามแนวคือ เรื่องการสืบสวนคดีต่างๆซึ่งเรียกว่าอาชญนิยาย เรื่องเกี่ยวกับชีวิต และเรื่องการผจญภัย อย่างไรก็ตามในสมัยนี้ จำนวนคนที่อ่านหนังสือออกยังมีน้อย ผู้ประพันธ์และผู้อ่านส่วนมากจึงเป็นผู้มีการศึกษาดี มีฐานะดี อยู่ในวงสังคมชั้นสูง หรือเป็นข้าราชการ

เนื่องจากสมัยนี้เป็นระยะแรกของการประพันธ์นวนิยายไทย จึงปรากฏนวนิยายแบบไทยแท้จำนวนน้อย แม้จะมีหลักฐานที่เชื่อได้ว่าหลวงวิลาศปริวัตรได้แต่งนิยายเรื่อง **ความไม่พยาบาท** ไว้ เมื่อพ.ศ.๒๔๔๔ แต่ก็ไม่มีต้นฉบับเหลือไว้ให้ศึกษา เท่าที่สามารถค้นหาได้ในปัจจุบันมีสองเรื่องคือ อาชญนิยายชุด **นิทานทองอิน** ของ นายแก้ว-นายขวัญ ซึ่งลงพิมพ์ในวารสารทวีปัญญาเป็นตอนๆเริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ.๒๔๔๗ และนวนิยายผจญภัยกึ่งนวนิยายรักเรื่อง **ดาราหวัน** ของ ประเสริฐอักษร (พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์) ซึ่งพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.๒๔๕๑

---

* การแบ่งระยะของนวนิยายทั้ง ๔ ระยะนี้ กำหนดตามสุพรรณี วราทร ส่วนระยะที่ ๕ จนถึงปัจจุบัน เรียบเรียงจากเรืองเดช จันทรคีรี

นิทานทองอิน บทประพันธ์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีลักษณะคล้ายกับเรื่อง เชอร์ลอค โฮล์มส์ ทั้งนี้เพราะรัชกาลที่๖ ทรงไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ ทำให้ได้รับอิทธิพลและแรงบันดาลใจในการประพันธ์มาด้วย แต่เนื่องด้วยในขณะที่เรื่องนิทานทองอินตีพิมพ์และแพร่หลายนั้น ในไทยยังไม่มีผู้ที่แปลเรื่อง เชอร์ลอค โฮล์มส์ ออกมาสู่สายตาผู้อ่าน ทำให้ในขณะนั้นจึงยังไม่มีผู้ใดทราบ จนกระทั่งเมื่อมีผู้แปล เชอร์ลอค โฮล์มส์ จึงทำให้ทราบว่านิทานทองอินมีเค้ามาจากเรื่องนี้นี่เอง นิทานทองอินมีลักษณะเป็นเรื่องสั้นตามแบบแผนวรรณกรรมสมัยใหม่ แต่จัดเป็นนวนิยายประเภทที่เป็นตอนต่อเนื่องกันได้ เพราะแม้ว่าเนื้อเรื่องแต่ละตอนไม่ติดต่อกัน แต่ก็มีความเกี่ยวโยงกันด้วยตัวละครเอกซึ่งเป็นตัวเดียวกันทุกตอน เนื้อเรื่องของนิทานทองอินเกี่ยวกับการสืบสวนคดีต่างๆทำนองเดียวกับนวนิยายสืบสวนชุดเชอร์ลอค โฮล์มส์ แต่มีการดัดแปลงให้เป็นไทย เนื้อหาไทย ตัวละครไทย นักสืบที่เป็นตัวเอกในเรื่องนี้ชื่อ นายทองอิน เป็นพลตระเวนลับของทางราชการในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีผู้ช่วยชื่อนายวัด มีอาชีพเป็นทนายความ ชื่อนายวัดนี้ ฟังคล้ายกับหมอวัตสันในเรื่องเชอร์ลอค โฮล์มส์ ซึ่งเป็นผู้ช่วยในการคลี่คลายคดีและเป็นผู้เล่าเรื่องเช่นเดียวกัน นิทานทองอินมีสองชุด รวม ๑๕ ตอน ชุดแรกมี ๑๑ ตอน ชุดที่สองมี ๔ ตอน แต่ละตอนมีชื่อเฉพาะและจบในตัวเอง

นิยายสืบสวนสอบสวนในระยะแรก จึงมีลักษณะเป็นนวนิยายแต่งเองแต่มีเค้ามาจากตะวันตกอย่างเรื่อง นิทานทองอิน ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยลักษณะของ นิทานทองอิน จะเป็นตอนๆ มีนักสืบและผู้ช่วยนักสืบเป็นคนสืบในแต่ละคดีที่เกิดขึ้น แต่ละคดีไม่มีความเกี่ยวข้องกัน ซึ่งลักษณะดังที่กล่าวมาคล้ายกับเรื่อง เชอร์ลอค โฮล์มส์ ของตะวันตกนั่นเอง ส่วนตัวผู้ร้ายในเรื่อง จะไม่เปิดเผยตัวให้เห็น แต่จะให้คาดเดาไปต่างๆนาๆ จนถึงท้ายเรื่องจึงจะเปิดเผยความจริงให้รู้

๒.การประพันธ์นวนิยายไทยระยะที่ ๒ ตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๕๔ ถึง พ.ศ.๒๔๖๒

ระยะเวลาในช่วงนี้ อยู่ในตอนต้นและตอนกลางสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระ-มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว แม้ว่าการประพันธ์ในสมัยนี้จะเจริญรุ่งเรืองกว่าในรัชกาลก่อน แต่ก็ยังเจริญได้ไม่เต็มที่ เพราะประสบกับปัญหาราคากระดาษสูง ซึ่งเป็นผลมาจากสงครามโลกครั้งที่ ๑ ในตอนต้นรัชกาล วรรณกรรมต่างประเทศเริ่มได้รับความนิยมแพร่หลาย มีการแปลและแต่งสารคดีและเรื่องอ่านเล่นประเภทต่างๆ ลงพิมพ์ในวารสารและหนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับที่ออกในสมัยนั้น ความนิยมเรื่องอ่านเล่นนี้หนักไปทางตะวันตก นวนิยายแปลจากภาษาตะวันตกประเภทอาชญนิยายได้รับความนิยมสูงสุด

ในช่วงระยะเวลานี้มีการประพันธ์นวนิยายมากกว่าในรัชกาลก่อน แต่ก็ยังน้อยกว่าในช่วงหลังของรัชกาล ทั้งนี้เพราะนวนิยายเป็นวรรณกรรมชนิดใหม่ นักประพันธ์ยังมีน้อย ด้วยเหตุนี้ นวนิยายที่แต่งขึ้นในระยะนี้ จึงมีลักษณะเป็นการเลียนแบบหรือดัดแปลงจากนวนิยายของตะวันตกเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งอาจจำแนกตามเนื้อเรื่องได้เป็นสองประเภทคือ นวนิยายรัก และอาชญนิยาย สำหรับนวนิยายรักส่วนใหญ่เป็นแบบรักสุข ส่วนรักโศกมีน้อยเพราะผู้อ่านไม่นิยม

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า ในระยะนี้นวนิยายแปลจากภาษาตะวันตกเป็นที่แพร่หลาย โดยเฉพาะเรื่องประเภทอาชญนิยาย อาชญนิยายเป็นนวนิยายประเภทที่ได้รับความนิยมจากนักแปลไทยสมัยแรกมากที่สุด นักแปลอาชญนิยายคนแรกคือ หลวงบุณยมานพพาณิชย์ ใช้นามปากกาว่า "แสงทอง" ซึ่งได้แปลเรื่อง **นักสืบสตรี** ลงในสยามมวย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๕ (ร.ศ. ๑๓๑) และในปีเดียวกันนั้นเอง หลวงนัยวิจารณ์ ซึ่งใช้นามปากกว่า "ศรีสุวรรณ" แปลเรื่องชุด **เชอร์ลอก โฮล์มส์** ของ Sir Arthur Conan Doyle ออกมาหลายตอนด้วยกัน

อาจกล่าวได้ว่า นักประพันธ์ชาวตะวันตกที่มีอิทธิพลต่อการประพันธ์อาชญนิยายของไทยมากที่สุดก็คือ Sir Arthur Conan Doyle และ Maurice Leblanc โดยเฉพาะชุดนักสืบเชอร์ลอค โฮล์มส์ ที่หลวงนัยวิจารณ์ ใช้นามปากกว่า "ศรีสุวรรณ" แปลขึ้นเป็นครั้งแรก โดยนำพฤติการณ์ตอนหนึ่งจากเรื่อง The Adventure of the Second Stain มาแปลเป็นภาษาไทยว่า **นักสืบรอยที่สอง** ในชุด The Adventure of Sherlock Holmes ลงพิมพ์ในผดุงวิทยา นับเป็นชุดสืบสวนที่เป็นที่นิยมแพร่หลายที่สุด และหลังจากนั้นก็ได้มีนักแปลคนอื่นๆแปลตอนอื่นๆออกมาอีกมาก ได้แก่ แม่สอาด หรือ หลวงสารานุประพันธ์ ได้แปลเรื่องเชอร์ล็อค โฮมส์ ต่อจากหลวงนัยวิจารณ์ ตอนแรกที่แปลชื่อ **ความลับในทุ่งร้าง** แปลจาก The Hound of Baskervills ลงในวารสารไทยเอื้อ เมื่อพ.ศ.๒๔๕๘ ต่อมาจึงมีการพิมพ์เป็นเรื่องต่างๆในชุด The Adventure of Sherlock Holmes ลงในวารสารต่างๆเช่น เสนาศึกษาฯ และ ศรีกรุง เรื่องเหล่านี้แต่ละตอนมีชื่อเฉพาะ เช่น **แว่นตาทอง** แปลจากตอน "The Golden Pince-Nez" **ปัจฉิมกิจแห่งเชอร์ล็อคโฮมส์** แปลจากตอน "The Final Problem" **บ้านร้าง** แปลจากตอน "The Empty House" **บริษัทผมแดง** แปลจากตอน "The Red-Headed League" **จารบุรุษเยอรมัน** และ **ลงแดง** เป็นต้น

ต่อจากนั้น ได้มีการแปลเรื่องยาวชื่อ **หุบผาแห่งภัย** จากเรื่อง The Valley of Fear โดยหลวงนัยวิจารณ์เป็นผู้ตรวจสำนวน พิมพ์จำหน่ายโดยโรงพิมพ์ศรีกรุง

เรื่องอื่นๆในชุดเชอร์ลอค โฮล์มส์ ที่มีผู้แปลไว้อีก ได้แก่ **นักสืบสำคัญ** แปลจากเรื่อง A Study in Scarlet และ **จัตวาลักษณ์** แปลจากเรื่อง The Sign of Four โดยไม่แจ้งนามผู้แปล และ **เตือนประหลาด** แปลโดย ส.อันตริกานนท์ จากตอนหนึ่งใน The Memoirs of

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Sherlock Holmes สำหรับเรื่องสั้นๆในชุดสุดท้ายของเซอร์ลอค โฮล์มส์ คือชุด The Reminicence of Sherlock Holmes หรือ His Last bow ซึ่งรวมแปดเรื่องนั้น ได้มีผู้แปลลงในศรีกรุงและสมุทรสาร ในชุด **เกร็ดประวัติเชอร์ล็อค โฮมส์**

เรื่องชุดนักสืบเชอร์ลอค โฮล์มส์ นี้ นับได้ว่าเป็นแบบฉบับของอาชญนิยายไทยรุ่นแรกเรื่องหนึ่ง ที่แสดงให้เห็นอิทธิพลจากเรื่องนี้อย่างเด่นชัดก็คือ **นิทานทองอิน** พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีเหตุการณ์หลายตอนที่คล้ายคลึงกัน เช่น การที่นักสืบหายตัวไปในขณะที่ต่อสู้กับคนร้ายจนทำให้เป็นที่เข้าใจว่าเสียชีวิต หรือ การที่นักสืบมีผู้ช่วยชื่อคล้ายกัน หรือ โครงเรื่องของคดีบางคดี เป็นต้น

ส่วนนวนิยายเรื่องนักสืบของ Maurice Leblanc (เลอบลองค์) ที่มีผู้นิยมแปลเช่นกัน คือชุด **อาร์แซนลูแปง** ซึ่ง หลวงรัชฎาการโกศล แปลเป็นคนแรก โดยใช้นามปากกา บางขุนพรหม ลงในศรีกรุง เมื่อ พ.ศ.๒๔๕๘

ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๕๘ ถึง พ.ศ. ๒๔๖๐ เป็นระยะที่มีการแปลอาชญนิยายมากกว่านวนิยายประเภทอื่นใด ทั้งที่ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ วารสาร และพิมพ์จำหน่ายเป็นเล่ม เช่น **มรดกชั่วร้ายของตระกูล** แปลโดย ชันเฟลาเวอร์ **บ่อทองสี่นิ้ว** แปลโดย สุคนธรส **หมอเบอร์ตัน** แปลโดนเทียนทอง และ **ต้นขั้วยาพิษวานายา** แปลโดย ศ.ร. เมื่อพ.ศ.๒๔๕๙ **ความเขลาของนายโปลิศ** แปลโดย ยูปีเตอร์ ลงในผดุงวิทยา เมื่อ พ.ศ.๒๔๕๕ **สืบเรื่องโจรสามส้อง** แปลโดย คนดง ลงในศรีกรุง และเรื่อง **ข้าหลวงต่างประเทศ** แปลโดยบางขุนพรหม เมื่อราว พ.ศ.๒๔๕๙

เรื่องที่แปลเมื่อพ.ศ.๒๔๖๐ ได้แก่ **ภัยแห่งประเทศอังกฤษ** โดย ลพบุรี (ชุ่ม ณ บางช้าง) **เจ้าลึกลับ** โดย พล้อย พรปรีชา และ **ความลับของถุงมือซ้าย** โดย ป.หุวานนท์ แปล เมื่อพ.ศ.๒๔๖๑ **เครื่องเพ็ชรของแดนเอร์ส** แปลโดย ชันเฟลาเวอร์ และ **สมาคมทุจริต** แปลโดย ชุบ จาคภิรมย์ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีอาชญนิยายที่แต่งและพิมพ์จำหน่ายระหว่าง พ.ศ.๒๔๕๔ ถึง พ.ศ. ๒๔๖๒ อยู่มากมาย เช่น **ความลึกลับใต้ดิน** แต่งโดย ส.น. พิมพ์เมื่อ พ.ศ.๒๔๕๘ **สืบเนื่องกระจ่าหาย** แต่งโดย นายสำราญ พิมพ์เมื่อ พ.ศ.๒๔๕๘ **ท่านสืบไปรเวท** แต่งโดย น.ม.ส. พิมพ์เมื่อ ๒๔๕๘ **นายเฉลานักสืบพิเศษ** แต่งโดย นกน้อย พิมพ์เมื่อ พ.ศ.๒๔๕๘ **บัตรสนเท่ห์** แต่งโดย น.น. พิมพ์เมื่อ พ.ศ.๒๔๕๘ **อำนาจแห่งสตรี** แต่งโดย น.น. พิมพ์เมื่อ พ.ศ.๒๔๕๘ **แตงพระยา** แต่งโดย ป.กาญจนารัณย์ พิมพ์เมื่อ พ.ศ.๒๔๕๘ **ความลับนักสืบ** แต่งโดย ป.กาญจนารัณย์ พิมพ์เมื่อ พ.ศ.๒๔๕๙ เป็นต้น

นวนิยายสืบสวนสอบสวนในระยะที่ ๒ นี้ จึงมีลักษณะที่แตกต่างจากระยะแรก ทั้งนี้เพราะนิยมเรื่องที่แปลจากต่างประเทศ ดังนั้นแล้ว เนื้อเรื่อง ตัวละคร ฉาก ตลอดจนบทสนทนา จึงเป็นแบบตะวันตกทั้งหมด ต่างจากนิทานทองอินที่มีการดัดแปลงให้เป็นแบบไทยๆ ส่วนตัวผู้ร้ายในเรื่อง จะไม่เปิดเผยตัวให้เห็น แต่จะให้คาดเดาไปต่างๆนานา จนถึงท้ายเรื่องจึงจะเปิดเผยความจริงให้รู้เช่นเดียวกัน

๓.การประพันธ์นวนิยายไทยระยะที่๓ ตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๖๓ ถึง พ.ศ. ๒๔๖๙

ในช่วงนี้เป็นระยะเวลาที่คาบเกี่ยวอยู่ระหว่างสองรัชสมัย คือ ระยะเจ็ดปีแรกอยู่ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ส่วนหนึ่งปีหลังอยู่ในรัชกาลที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ในด้านวรรณกรรม ระยะที่อยู่ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว นับเป็นยุคที่เรื่องอ่านเล่นเฟื่องฟู มีวารสารและสิ่งพิมพ์ต่างๆออกมามาก ทำให้มีเรื่องแปลและเรื่องที่แต่งขึ้นใหม่มากมายหลายประเภท เรื่องแปลได้ถูกจำแนกเป็นสี่ประเภทใหญ่ และหนึ่งในนั้นก็คือเรื่องการสืบสวนสอบสวน โดยเฉพาะตั้งแต่พ.ศ.๒๔๖๕ เป็นต้นมา ปรากฏว่าผู้ประพันธ์และผู้อ่านนิยมเรื่องอ่านเล่นที่แต่งแบบไทยมากที่สุด

ในระยะแรกของวงวรรณกรรม มักเป็นเรื่องสั้นๆเกี่ยวกับความรักเป็นส่วนใหญ่ ต่อมาจึงมีขนาดยาวขึ้นและมีแนวต่างๆขยายกว้างขวางออกไป มีคุณค่า สาระ และใกล้เคียงกับความจริงมากขึ้น สมัยนี้จึงนับว่าการประพันธ์นวนิยายไทยได้เจริญรุ่งเรืองขึ้นเป็นครั้งแรก หลังจากที่ได้เริ่มวางรากฐานมาตั้งแต่ตอนปลายรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งถ้าจะพิจารณาตามเนื้อเรื่อง อาจจำแนกนวนิยายสมัยนี้ออกได้เป็น ๕ ประเภท คือ นวนิยายรัก อาชญนิยาย นวนิยายผจญภัย นวนิยายประวัติศาสตร์ และหัสนิยาย นวนิยายสามประเภทแรกได้มีมาก่อนหน้านี้แล้ว ส่วนสองประเภทหลังเพิ่งเริ่มมีขึ้นในสมัยนี้เอง โดยอาจสรุปลักษณะสำคัญของอาชญนิยายในระยะที่สามได้ว่า นวนิยายประเภทนี้เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยแรกของการประพันธ์นวนิยายไทย แต่ในช่วงนี้ตัวผู้ร้ายจะมีแนวนิยมต่างออกไป คือมักมีลักษณะเป็น "ไอ้โม่ง" หรือบุคคลลึกลับ ปกปิดร่างกายอย่างมิดชิด ซึ่งน่าจะได้รับอิทธิพลมาจากภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ อาชญนิยายเรื่องแรกของไทยที่มีลักษณะเป็นเช่นนี้ คือเรื่อง **แพรดำ** แต่งโดย หลวงสารานุประพันธ์ เมื่อพ.ศ.๒๔๖๕ ซึ่งได้รับความนิยมจากผู้อ่านอย่างมากมาย เมื่ออาชญนิยายเรื่องนี้ได้รับความนิยมอย่างสูง หลวงสารานุประพันธ์จึงแต่งเรื่องอื่นๆอีกหลายเรื่องในเวลาต่อมา ได้แก่ **แพรดำ ภาค ๒ หน้าผี** (แต่งเมื่อ พ.ศ.๒๔๖๖) **บ้านเปรต** และ **เลือดกับเหล็ก**

อาชญนิยายเรื่อง **แพรดำ** ของหลวงสารานุประพันธ์ เป็นเรื่องการสืบสวนคดีลึกลับซับซ้อน ผู้ร้ายปลอมตัวเป็นไอ้โม่ง เข้ามาลอบทำร้ายและลักพาตัวนางเอกไป มีการใช้อาวุธและกลอุบายต่างๆในการต่อสู้ระหว่างพระเอกกับผู้ร้าย นิยายไทยสมัยนี้และในสมัยต่อมาจึงมักนิยมผู้ร้ายที่ทำตัวลึกลับ แต่งกายแบบไอ้โม่ง เช่น **แพรดำ๒ หน้าผี ขาวทะโมน** เป็นต้น

เรื่อง **แพรดำ** เริ่มด้วยบ้านขุนนางนอกราชการผู้มั่งคั่งซึ่งมีบุตรชายเพียงคนเดียว แต่ได้อุปการะนางเอกซึ่งเป็นบุตรีของเพื่อนสนิทซึ่งเสียชีวิตไปแล้วตั้งแต่เด็กจนเติบโตเป็นสาว และกำหนดไว้ว่าจะให้แต่งงานกับบุตรชายของตน ต่อมามีผู้ร้ายลักษณะไอ้โม่งลอบเข้ามาทำร้ายนางเอก ทำให้ตำรวจ(พระเอก)ต้องเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ในที่สุดผู้ร้ายโดยความช่วยเหลือของบุตรชายเจ้าของบ้านได้ลักพานางเอกไป จึงเกิดการต่อสู้กับพระเอก ในตอนสุดท้ายพระเอกก็ประสบชัยชนะและสืบทราบว่าผู้ร้ายนั้น คือผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับครอบครัวของนางเอกและขุนนางผู้นั้นมานานแล้ว แต่มีเรื่องที่ทำให้เป็นศัตรูกัน จึงตามมาแก้แค้น ก่อนจะตายผู้ร้ายหรือไอ้โม่งได้ฆ่าบุตรชายเจ้าของบ้านที่เป็นผู้ช่วยตนมาตลอดเพราะเข้าใจผิดว่าเป็นผู้ทรยศ เมื่อเหตุการณ์ต่างๆเรียบร้อยดีแล้ว พระเอกกับนางเอกก็ได้แต่งงานกัน

งานประพันธ์อาชญนิยายในสมัยนี้มีลักษณะเป็นไทยแท้มากขึ้นตามลำดับ และมีอาชญนิยายที่แต่งโดยนักประพันธ์คนอื่นๆในสมัยเดียวกันนี้มีอีกหลายเรื่อง เรื่องที่เด่นๆได้แก่ **กำไลอุบาทว์** โดย จ.โรจนาพันธ์ เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๗ และ เรื่อง **โม่งขาว** แต่งโดย ป.หุวานนท์ เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๙ ซึ่งเรื่องกำไลอุบาทว์นั้น มีโครงเรื่องเกี่ยวกับสืบสวนคดีหรือความลึกลับต่างๆซึ่งเกิดขึ้นกับครอบครัวหนึ่ง ในการสืบสวนหาตัวคนร้ายซึ่งเป็นตัวลึกลับประเภทไอ้โม่งนั้น ผู้ประพันธ์สร้างพฤติกรรมที่น่าตื่นเต้นจากการต่อสู้และการเสี่ยงชีวิตของพระเอกเพื่อส่งเสริมบทบาทของพระเอกซึ่งเป็นนักสืบให้เด่นขึ้น ในตอนจบฝ่ายพระเอกซึ่งเป็นฝ่ายมีชัยชนะสามารถจับตัวคนร้ายได้และได้แต่งงานกับนางเอกซึ่งเป็นผู้ที่ร่วมอยู่ในเหตุการณ์นั้นด้วย

เนื้อเรื่องของกำไลอุบาทว์มีอยู่ว่า หญิงสาวผู้หนึ่งถูกคนร้ายแย่งชิงกำไลเพชรซึ่งเป็นที่ซ่อนของแผนที่และขุมทรัพย์ แต่พระเอกช่วยนางเอกไว้ได้ คนร้ายกลุ่มนี้มีหัวหน้าเป็นตัวลึกลับแต่งกายมิดชิดมิให้ผู้ใดเห็นรูปร่างหน้าตาที่แท้จริง พระเอกจึงปลอมตัวเข้าช่วยสืบสวน มีการต่อสู้ด้วยกำลังกายและอาวุธต่างๆหลายครั้ง ซึ่งพระเอกปลอดภัยเสมอ พระเอกสามารถปราบปรามผู้ร้ายกลุ่มนี้ได้ สามารถเปิดเผยแหล่งขุมทรัพย์และได้แต่งงานกับนางเอก

ตั้งแต่ราวพ.ศ.๒๔๖๓ เป็นต้นมา นักแปลหันมาแปลผลงานของ วิลเลียม เลอเคอ (William Lequex) กันหลายท่าน เช่น **คดีลึกลับแห่งมหานคร** แปลโดย พระบาทสมเด็จพระ-มงกุฎเกล้าฯ จากเรื่อง Mystery of the Great Cities เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๔ ในนามปากกา รามจิตติ เรื่อง **นารีใจร้าย** และ **เจ้าลึกลับ** แปลโดย รองอำมาตย์พล้อย พรปรีชา ลงในไทยเขษม เมื่อ พ.ศ.

๒๔๖๖ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วเป็นต้น นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ยังได้ทรงแปลนวนิยายของ แซกซ์ โรเมอร์ (Sax Rohrmer) เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๓ เรื่อง **แมลงป่องทอง** กับ **คดีลึกลับแห่งมหานคร** ของ เลอเคอ (William Lequex) โดยทรงแปลในนามปากกา รามจิตติ

จะเห็นได้ว่า นวนิยายทั้งสองเรื่องที่พระองค์ทรงแปลนี้จัดได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสืบสวนคลี่คลายความลึกลับหรืออาชญนิยาย ซึ่งเป็นที่นิยมของผู้อ่านในขณะนั้น เนื่องจากเป็นรูปแบบใหม่ของนวนิยายที่ไม่เคยปรากฏในงานเขียนของไทย นอกจากนั้นพระองค์ยังเป็นผู้พระราชนิพนธ์นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนของไทยเรื่องแรกคือเรื่อง **นิทานทองอิน** จึงทำให้กล่าวได้ว่าพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระมหากษัตริย์นักประพันธ์ในยุคแรกของไทยที่ทรงรับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากโลกตะวันตกและประยุกต์ให้อยู่ในรูปแบบของไทย โดยเฉพาะงานเขียนประเภทสืบสวนสอบสวนที่พระองค์ทรงบุกเบิกในรูปของการได้รับอิทธิพลแล้วนำ มาดัดแปลง ในฐานะที่พระองค์ทรงมีงานเขียนและงานแปลนวนิยายในรูปแบบสืบสวนสอบสวนมากกว่านักเขียนผู้ใดในรุ่นเดียวกัน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในนามปากกา นายแก้ว-นายขวัญ จึงได้รับการยกย่องให้เป็นเสมือนบิดาแห่งนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนของไทย (เรืองเดช จันทรคีรี ๒๕๔๓ : ๑๙๑)

ส่วนนักเขียนเรื่องสืบสวนสอบสวนที่มีชื่อเสียงที่สุดอีกคนหนึ่งหลังจากเซอร์อาเธอร์ โคแนน ดอยด์ ที่มีผลงานอยู่ในช่วงนี้อีกคนหนึ่ง เป็นสุภาพสตรีชาวอังกฤษ ชื่อ อกาธา คริสตี้ (Agatha Christie) อกาธาเขียนนวนิยายรักบ้าง แต่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าเรื่องแนวสืบสวนซึ่งเธอแต่งไว้มากรวมกว่าร้อยเรื่อง ความสำเร็จอย่างยิ่งใหญ่ของนักเขียนผู้นี้ ทำให้เธอได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น ท่านผู้หญิง (Dame) แห่งจักรภพอังกฤษ และในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี แห่งชีวิตของอกาธา คริสตี้ เมื่อพ.ศ.๒๕๓๓ ประเทศอังกฤษได้จัดงานเฉลิมฉลองแสดงความระลึกถึงและยกย่องสุภาพสตรีนักเขียนผู้เป็น "ราชินีแห่งอาชญนิยาย" นักสืบคนดังในเรื่องของอกาธา คริสตี้ คือ นักสืบปัวโรต์ (Hercule Poirot) ก็เป็นที่รู้จักกันดี เช่นเดียวกับยอดนักสืบโฮมส์ และ ได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นอย่างสูง มีการแปลเป็นจำนวนมาก เช่น **คืนหฤโหด** แปลโดย สุวิทย์ ขาวปลอด **ยอดนักสืบ** แปลโดย ปรีชา-ดวงตา **กับดัก** และ **ฆาตกรรมในอาหรับ** แปลโดย ดวงตา **ฆาตกรรมบนแม่น้ำไนล์** แปลโดย ป.สามโกเศศ

นวนิยายสืบสวนสอบสวนในระยะที่ ๓ นี้ มีลักษณะที่แตกต่างไปจาก ๒ ระยะ ที่ผ่านมาเช่นกัน กล่าวคือ ตัวละครที่เป็นผู้ร้ายในเรื่อง จะปรากฏตัวให้เห็น โดยจะใส่ชุดสีดำ คลุมศีรษะไม่ให้เห็นหน้าตาให้เป็นไอ้โม่ง ในตอนท้ายเรื่องจึงสามารถเปิดเผยโฉมหน้าที่แท้จริงได้

๔. การประพันธ์นวนิยายไทยระยะที่๔ ตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๗๐ ถึง พ.ศ.๒๔๗๕

การประพันธ์ไทยในระยะนี้อยู่ในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย เพราะได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นประชาธิปไตย อันมีผลทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงด้านอื่นๆในเวลาต่อมาอีกเป็นอันมาก แม้ว่าสภาพการปกครองและเศรษฐกิจของไทยในช่วงนี้จะวุ่นวาย แต่วรรณกรรมก็มิได้เสื่อมถอยลง โดยเฉพาะการประพันธ์นวนิยายร้อยแก้วกลับเฟื่องฟูยิ่งขึ้น บทประพันธ์ในสมัยนี้แสดงให้เห็นความเปลี่ยนแปลงในด้านความจริงมากขึ้นและมีสาระมากยิ่งขึ้น นับว่าในยุคที่สี่นี้เป็นยุคทองของนวนิยายไทย เพราะมีบทประพันธ์และนักประพันธ์ที่ได้รับความนิยมยกย่องตราบจนทุกวันนี้มากมายหลายท่าน อาทิเช่น ศรีบูรพา มาลัย ชูพินิจ ดอกไม้สด สด กูรมะโรหิต และม.จ.อากาศดำเกิง รพีพัฒน์ เป็นต้น

การปะพันธ์นวนิยายส่วนใหญ่ในสมัยนี้ แม้ยังคงเป็นแบบเพ้อฝันที่มีขอบเขตเกี่ยวกับชีวิตและทัศนะของคนชั้นสูงซึ่งเป็นส่วนน้อยในสังคม แต่ก็ได้เริ่มมีความเปลี่ยนแปลงในด้านเนื้อเรื่องและทำนองแต่งให้มีความสมจริงมากขึ้น นอกจากนี้ยังเกิดนวนิยายที่มีเนื้อหาต่างไปจากสมัยก่อนเพิ่มเติม เช่น นวนิยายแสดงข้อคิด นวนิยายที่ใช้ฉากต่างประเทศ นวนิยายที่เกี่ยวกับชีวิตครอบครัว นวนิยายเชิงวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

อาชญนิยายในสมัยนี้ เป็นการเจริญรอยตามแบบการประพันธ์อาชญนิยายสองแนวหลังคือ ตามแนวของหลวงสารานุประพันธ์ ซึ่งเริ่มด้วยเรื่อง **แพรดำ** เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๕ แนวหนึ่ง และตามแนวอาชญนิยายชุดเชอร์ล็อค โฮมส์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเริ่มไว้ เมื่อ พ.ศ.๒๔๔๗ ในเรื่อง**นิทานทองอิน**อีกแนวหนึ่ง ด้วยเหตุนี้อาชญนิยายจึงไม่มีความแตกต่างจากสมัยอื่นเท่าใดนักและมีจำนวนน้อย เพราะผู้อ่านหันไปสนใจนิยายรักและนวนิยายสมจริงในแนวใหม่ๆซึ่งเพิ่งเริ่มมีขึ้น อาชญนิยายที่แต่งในสมัยนี้ ได้แก่ **นางพญาของข้าพเจ้า** โดย ไพศาล ศาลย์บุตร และ **ช่องมหาอุบาทว์** โดยก.อรุณประเสริฐ ซึ่งแต่งตามแนวของหลวงสารานุประพันธ์ เรื่อง **นักสืบชูชีพ** โดย ถนอม ธรรมเที่ยง **เรื่องของข้าพเจ้า** โดย หลวงอุปถัมภ์นรารมณ์ **หมอแจ่มนักสืบ** โดย ดินสอ(นามแฝง) สามเรื่องหลังนี้แต่งตามแนวอาชญนิยายชุดนักสืบเชอร์ล็อค โฮมส์

นวนิยายสืบสวนสอบสวนในระยะที่ ๔ มีทั้ง ๒ ลักษณะที่กล่าวมา กล่าวคือ ยังไม่รู้ตัวผู้ร้ายว่าเป็นใครในตอนต้น แบบเรื่อง นิทานทองอิน กับอีกลักษณะหนึ่งคือ ผู้ร้ายเป็น “ไอ้โม่ง” สวมชุดดำมาปรากฏตัวให้เห็น

๕.การประพันธ์นวนิยายไทยระยะที่๕ ตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๗๖ ถึง พ.ศ.๒๕๑๖

หลังการเปลี่ยนแปลงพ.ศ.๒๔๗๕ เป็นต้นมา มีความเปลี่ยนแปลงทางวรรณกรรม โดยมีการออกหนังสือพิมพ์รายคาบต่างๆเพิ่มมากขึ้น การจัดพิมพ์นวนิยายเป็นหนังสือเป็นเล่มก็มีส่วนทำให้การอ่านการเขียนนวนิยายเฟื่องฟูเป็นจำนวนมาก มีบทประพันธ์มากขึ้น โดยเฉพาะร้อยแก้ว นวนิยายเจริญก้าวหน้าเป็นอันมาก จากงานแปลมาสู่งานที่แต่งใหม่ ส่วนมากเป็นนวนิยายประเภทเสนอความสมจริง เสนอแนวคิดต่อสังคม เสนอความขัดแย้งระหว่างแนวคิดใหม่และแนวคิดเก่า หรือ สะท้อนปัญหาสังคมไทย เป็นต้น

แต่เมื่อถึงสมัยรัฐนิยมหรือระบบผู้นำ วรรณกรรมอยู่ในภาวะชะงักงันไประยะหนึ่ง วรรณกรรมถูกควบคุมเนื้อหา แนวเรื่อง ตลอดจนการแสดงออก วรรณกรรมประเภทหลีกหนีจึงเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวาง เพราะให้ความเพลิดเพลินและไม่ต้องเสี่ยงในการนำเสนอเนื้อหาที่มีผลกระทบเกี่ยวกับผู้นำหรือการเมือง ดังนั้น นวนิยายแนวรัก นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน หัสนิยาย ฯลฯ จึงเป็นที่นิยมอย่างมาก ทำให้นวนิยายสืบสวนสอบสวนจึงรุ่งเรืองขึ้นอย่างเป็นที่น่าสังเกต

หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ เป็นต้นมา สถานการณ์ของโลกอยู่ในช่วงช่วงสงครามเย็น ทำให้นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนของตะวันตกพัฒนาไปเป็นนิยายแบบจารกรรมที่บุกเบิกโดยนักเขียนอย่าง เอียน เฟลมมิ่ง (Ian Fleming) และจอห์น เลอ การ์เร่ (John le Carre) นวนิยายสืบสวนสอบสวนอีกแนวทางหนึ่งที่ได้รับความนิยมในยุคนี้เป็นประเภทนิยายรักระทึกขวัญ (romantic suspence)

ในส่วนของวงวรรณกรรมไทย งานเขียนแนวสืบสวนสอบสวนระยะนี้ จะเป็นแนวที่ต้องมีการต่อสู้ทางร่างกายหรืออาวุธ โลดโผน หรือที่นิยมเรียกกันว่าเรื่อง " บู๊ " และให้น้ำหนักการดำเนินเรื่องไปที่การสืบสวนคดีด้วยการเสาะหาหลักฐานทั้งพยานวัตถุและพยานบุคคล โดยตัวละครต้องใช้ความช่างสังเกต และใช้ไหวพริบในการคลี่คลายคดีต่างๆมากขึ้น

นวนิยายสืบสวนสอบสวนที่เป็นแนวต่อสู้นี้ มีลักษณะที่เรียกว่า อาชญนิยาย ประเภท " ผู้ร้าย ผู้ดี " ซึ่งเป็นที่นิยมอย่างมากในวงวรรณกรรมไทยอย่างเห็นได้ชัด อาชญนิยายผู้ร้ายผู้ดีประเภทนี้ ตัวละครเอกเป็นคนดีที่ออกไปต่อสู้กับผู้ร้ายเพื่อผดุงความสงบสุขของสังคม อย่างเช่น ชุด **อินทรีแดง** ของ เศก ดุสิต ที่แต่งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ และเป็นที่นิยมของผู้อ่านอย่างมาก ยิ่งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒-พ.ศ.๒๕๑๓ บทประพันธ์ได้รับการสร้างเป็นภาพยนตร์ โดยนำมาจากหลายๆตอนของอินทรีแดง เช่น **จ้าวนักเลง** (พ.ศ.๒๕๐๒) **ปีศาจดำ** (๒๕๐๙) **จ้าวอินทรี** (๒๕๑๑) และ **อินทรีทอง** (๒๕๑๓) เป็นต้น โดยได้นำดาราคู่ขวัญยอดนิยมอย่าง มิตร ชัยบัญชา และ เพชรา เชาวราษฎร์ มาแสดงอยู่หลายตอน ทำให้ภาพยนตร์เรื่องอินทรีแดงได้รับความนิยม

อย่างมาก ผู้ชมทุกคนไม่มีใครไม่รู้จัก โรม ฤทธิไกร หรือ อินทรีแดง ลักษณะเด่นของอินทรีแดงคือ ใส่เสื้อกางเกงสีดำ เข็มขัดริ้วแดง มีหัวเป็นรูปนกอินทรีถลาลงจับเหยื่อ หน้ากากสีแดงตัดด้วยสักหลาด เป็นรูปนกอินทรีกางปีกขลิบด้วยหนังสีดำตามขอบ มีเส้นยางสีดำใช้สำหรับรัดกับศีรษะ นอกจากนี้ยังมีอาชญนิยายเรื่อง ชุด **เหยี่ยวราตรี** ของ ส.เนาวราช ที่แต่งก่อนพ.ศ.๒๕๐๐ **ชาติอาชาไนย** ของ อรวรรณ แต่งเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๖ **เล็บครุฑ** ของพนมเทียน แต่งเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๓ ชุด **นักสืบพราน** ของ ๔๔๑๑ ที่แต่งก่อนพ.ศ.๒๔๙๙ เรื่อง **แบ๊งค์** ของ พ.ต.ต.ประชา พูลวิวัฒน์ ที่แต่งเมื่อพ.ศ.๒๕๑๒ และยังมีนวนิยายสืบสวนสอบสวนที่ไม่ใช่แนวบู๊ก็มีปรากฏบ้าง เช่น **รอยมลทิน** แต่งเมื่อพ.ศ.๒๕๑๓ และ **แนวสุดท้าย** แต่งเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๖ ของ ทมยันตี เป็นต้น

นวนิยายสืบสวนสอบสวนในระยะที่ ๕ นี้ จึงมีลักษณะเด่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการต่อสู้ทั้งทางร่างกายและอาวุธ ตลอดจนใช้สติปัญญาและไหวพริบ โดยตัวละครเอกที่เด่นที่สุดก็คืออินทรีแดง จาก บทประพันธ์ของ เศก ดุสิต ที่จะปกปิดหน้าตาด้วยการคาดหน้ากากปกปิดหน้าตาที่แท้จริง ซึ่งแตกต่างจากยุค "ไอ้โม่ง" ตรงที่ผู้ที่ปกปิดหน้าตากลายเป็นตัวละครเอกของเรื่องที่ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนและต่อสู้กับผู้ร้าย แทนที่จะเป็นผู้ร้ายที่ปกปิดหน้าตาเสียเอง

๖.การประพันธ์นวนิยายไทยระยะที่๖ ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๑๗ ถึง ปัจจุบัน

หลังพ.ศ.๒๕๑๖ เป็นต้นมา แนวการเขียนวรรณกรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาย วรรณกรรมการเมืองเฟื่องฟูขึ้น นักเขียนหลายคนเริ่มหันมาเขียนนวนิยายแนวการเมืองมากขึ้น แต่ได้หยุดชะงักไปเล็กน้อยเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๙ วรรณกรรมการเมืองจึงค่อยๆหายไป ช่วงปี พ.ศ.๒๕๒๐ เป็นต้นมา นวนิยายเริ่มมีเนื้อหาในลักษณะที่สะท้อนปัญหาสังคมมากขึ้น นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนจึงไม่ค่อยเฟื่องฟูหรือเป็นที่นิยมมากเท่าใดนัก แต่ก็ยังพอมีผู้ที่เขียนนวนิยายประเภทนี้ออกมาบ้าง จนถึงปัจจุบัน มีทั้งหลากหลายเรื่องและหลากหลายแนวด้วยกัน ทั้งแนวรักแนวบู๊ แนวผีลึกลับสยองขวัญ เป็นต้น เช่น **ดับรามสูร** ของ สยุมภู ทศพล ที่แต่งเมื่อ พ.ศ.๒๕๒๐ หรือ **แม่ม่ายดำ** ของ ก้องหล้า สุรไกร **ขังแปด** ของ อ้อย อัจฉริยกร ที่แต่งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นต้น

โดยเฉพาะในระยะเวลา ๑๐ ปีล่าสุด ในยุคของเทคโนโลยีการสื่อสารที่ก้าวหน้ามาก โลกไร้พรมแดนมากขึ้น ทำให้กระแสของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนเป็นที่นิยมอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจาก นวนิยายแปลจากต่างประเทศของแดน บราวน์ (Dan Brown) ทั้ง ๔ เล่ม โดยเฉพาะเล่มแรกที่ออกมาสร้างกระแสนวนิยายแนวนี้ให้เป็นที่นิยมได้อย่างเด่นชัด จนนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์มาแล้ว นั่นคือ เรื่อง **ดาวินชี โค้ด** (The Da Vinci Code)หรือ **รหัสลับดาวินชี** ส่วนเรื่องอื่นๆ ของแดน บราวน์ ก็มีนักเขียนไทยที่นำมาแปลและพิมพ์เผยแพร่ต่อทันที คือ **ล่ารหัสมรณะ**

(Digital Fortress) **แผนลวงสะท้านโลก** (Deception Point) และ **เทวากับซาตาน** (Angels & Demons) ความนิยมในเรื่องรหัสลับดาวินชีนี้มีมากจนถึงขนาดที่ว่าถ้าใครไม่พูดถึงหรือรู้จัก "จอก ศักดิ์สิทธิ์" "พระเยซู" "ไขออน" "พิพิธภัณฑ์ลู้ฟร์" "ภาพโมนาลิซา" ฯลฯ ถือว่าไม่ทันสมัย อาจกล่าวได้ว่า ดาวินชี โค้ด ปลุกกระแสให้หนังสือแนวลึกลับสืบสวนได้รับความนิยมเป็นอย่างยิ่ง เห็นได้จากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติที่ผ่านมา มีหลากหลายสำนักพิมพ์ออกหนังสือแนวนี้เป็นจำนวนมากขึ้น ดาวินชี โค้ด ฉบับแปลภาษาไทย กลายเป็นหนังสือแนวสืบสวนสอบสวนที่ขายดีที่สุดในยุคนี้ ความนิยมนี้เห็นได้จากนวนิยายทั้ง ๔ เรื่องของแดน บราวน์ ถูกแปลเป็นภาษาไทยหมดแล้วภายในเวลาเพียง ๑ ปี และสำนักพิมพ์แพรวก็ใช้นวนิยายของ แดน บราวน์ เป็นเครื่องมือฉุดดึงนวนิยายของนักเขียนอื่นๆ มาแนะนำกับผู้อ่านออกมาเป็นชุดรวมเล่ม ๔ ชุด ในชุดที่ชื่อ Unputdownable mystery และประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีการแปลนวนิยายสืบสวนสอบสวนของนักเขียนรุ่นเริ่มแรกอย่าง **เชอร์ลอค โฮล์มส์** ของ เซอร์ อาเธอร์ โคแนน ดอยด์ **อาร์เซนต์ ลูแปง** ของ เลอบลองค์ และ**นักสืบปัวโรต์** ของอกาธา คริสตี้ เป็นต้น

ความแตกต่างของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนในยุคนี้ก็คือ มีนวนิยายสืบสวนสอบสวนของญี่ปุ่นเข้ามา เรียกว่า J-suspense อย่างเรื่อง **มิเกะเนะโกะ โฮล์มส์ แมวสามสี ยอดนักสืบ คินดะอิจิ ยอดนักสืบ การ์ตูนเจ้าหนูนักสืบโคนัน** และล่าสุด **ฆาตกรรมระดับ ๗** หรือ **Level ๗** ก็ติดอันดับขายดียอดเยี่ยม(Best Seller)เช่นกัน

นอกจากนี้ ยังมีเรื่อง The rule of four หรือ **ตำรามรณะ** หนังสือขายดียอดนิยม ซึ่งมียอดขายอันดับ ๑ ใน Amazon.com และเป็นอันดับหนึ่งของ New York Times Bestseller หนังสือเล่มนี้ผู้เขียนสองคนใช้เวลาเขียนร่วมกันถึง ๖ ปีเต็ม และมีแนวโน้มว่าจะเป็นที่นิยมขึ้นมาแทนที่นวนิยายของ แดน บราวน์ นอกจากนี้ยังมีการถือกำเนิดของตัวละครนักสืบเอกชนที่เป็นผู้หญิงโดยการบุกเบิกของนักเขียนหญิงอเมริกัน ได้แก่ มาร์เซีย มูลเล่อร์
ซู แกร์ฟตั้น และ ซาร่า แพเร็ทสกี้

ในส่วนของนวนิยายสืบสวนสอบสวนของไทยแท้ที่แต่งขึ้นเอง ก็มีผู้เขียนไว้อยู่พอสมควรและหลากหลายแนวเช่นกัน เช่น งานเขียนของสุริยัน ศักดิ์ไธสง เรื่อง **บันทึกเถื่อน** แต่งเมื่อพ.ศ.๒๕๔๐ **ขังเดี่ยว** แต่งเมื่อพ.ศ.๒๕๔๒ และ **เส้นทางมาเฟีย** แต่งเมื่อพ.ศ.๒๕๔๔ ชุด **เสี่ยวนักสืบ** เช่นตอน **ฆาตกรรมกลางทะเล** และ **คดีผีนางตะเคียน** แต่งเมื่อพ.ศ.๒๕๔๗ ของ วินทร์ เลียววาริณ และเรื่องสั้นของสรจักร ศิริบริรักษ์ เช่น **ชุดศพใต้เตียง** แต่งเมื่อพ.ศ.๒๕๓๙ **ศพท้ายรถ** แต่งเมื่อพ.ศ.๒๕๔๐ **คุณป้ามาธูร** ที่แต่งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ ของ แก้วเก้า และเรื่องที่มีนิยายรักปนสืบสวนสอบสวน เช่น **ใต้เงาตะวัน** แต่งเมื่อพ.ศ.๒๕๔๓ ของ ปิยะพร ศักดิ์เกษม เรื่อง **ลางลิขิต สืบลับรหัสรัก รอยพรหม** ของกิ่งฉัตร เป็นต้น โดยเฉพาะงานเขียนนวนิยายแนวรัก

ผสมผสานการสืบสวนสอบสวนนั้น กิ่งฉัตรเป็นนักเขียนที่เขียนงานแนวนี้ออกมาอย่างสม่ำเสมอ และมีจำนวนมาก ซึ่งทั้งหมดล้วนได้รับความนิยมและเสียงตอบรับจากผู้อ่านเป็นอย่างดี

กล่าวได้ว่า นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนในระยะปัจจุบันนี้จึงมีความหลากหลายที่สุด มีทั้งนวนิยายแปลสืบสวนสอบสวนที่มีชื่อเสียงจากต่างประเทศทั้งของอดีตและปัจจุบัน นวนิยายสืบสวนสอบสวนที่แปลมาจากญี่ปุ่น นวนิยายสืบสวนสอบสวนแบบรหัสคดีที่ต้องถอดรหัสคำต่างๆซึ่งต้องอาศัยความรู้และไหวพริบเป็นอย่างมาก ส่วนนวนิยายไทยยังคงมีแนวสืบสวนสอบสวนออกมาให้เห็นอย่างสม่ำเสมอ มีทั้งสืบสวนสอบสวนแบบคดีอาชญากรรมเดี่ยวๆ การสืบสวนสอบสวนที่มีเรื่องผี เรื่องปู่ หรือ แนวรักปนสืบสวนสอบสวน ทั้งนี้รูปแบบของนวนิยายสอบสวนจะไม่เน้นลักษณะแบบไอ้โม่งเท่าใดนัก แต่จะไปเน้นแบบ เชอร์ลอค โฮล์มส์ มากกว่า

อาจสรุปได้ว่า นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนได้มีพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงมาในแต่ละยุคแต่ละสมัยอย่างเห็นได้ชัด จากอาชญนิยายไทยชุดแรกๆที่มีลักษณะแบบไม่เปิดเผยให้เห็นตัวผู้ร้าย ซึ่งดำเนินตามแบบเรื่อง เชอร์ลอค โฮล์มส์ ในระยะต่อมามีลักษณะแบบ “ไอ้โม่ง” มาเปิดเผยตัวให้เห็นแต่ปิดหน้าปิดตา จนระยะต่อมาเกิดอาชญนิยายประเภท “ผู้ร้ายผู้ดี” ซึ่งมีลักษณะเด่นที่ตัวละครเอกจะเป็นผู้ปิดหน้าตาเสียเองและประสบความสำเร็จได้รับความนิยมอย่างสูงสุด ระยะต่อมาก็ยังมีปรากฏให้อ่านกันเสมอ รวมถึงมีงานแปลนวนิยายสืบสวนสอบสวนจากต่างประเทศ ทั้งของตะวันตกและประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น จึงทำให้นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนในระยะปัจจุบันมีความหลากหลายที่สุด